

1. KAPITOLA

Robert Kincaid

Takže:

*Zakrúť ešte raz veľkým lasom,
možno nie tak vysoko a divo ako kedysi, no stále
svištivo,
a cíť
jeho kruh nad sebou
a slnko prúdiace cez slučku,
tieň na zemi, kde sa to veľké laso krúti,
keď všetko speje k tomu poslednému, k tomu
ešte naposlady...*

... k tomu, čo je nevyhnutné po dlhom kľukatom behu od miesta, kde si sa kolísal v matkinej tme, až sem – k hmle nad Pugetovou úžinou a k vysedávaniu v Shortyho krčme v utorkové večery, keď počúvaš, ako Výrov tenorsaxofón hlbavo spieva *Jesenné lístie*.

Takže takto je to, koniec tvojho obdobia, ktoré je na očiach, a stále sám, vrčanie chladničky prehlušuje

zvuk každej tvojej spomienky. Poslední kovboji a to všetko okolo. Tí, čo pre teba vyrazili stopu, odchádzajú, alebo sú už preč, Iris balí dúhu a učenci súmraku sú mŕtvi. Existuje už len zvučanie tvojich spomienok, vrčanie chladničky a Výrov saxofón v utorkové večery.

V inom živote to mohlo byť iné. Mohlo to tebe a tej žene vyjsť. Bola tvojou šancou, ale pri spätnom pohľade na to, čo sa stalo, nijaká šanca vlastne neexistovala. Vždy si to vedel, pravdepodobne aj vtedy.

Keby bola opustila, čo mala, ten krok sám osebe by z nej bol urobil iného človeka, ako bol ten, s ktorým si prežil tie dni a noci. Bol by to následok onoho kroku, onoho rozhodnutia. No jednako by si to bol riskoval a usiloval sa, aby to vyšlo, keby sa bola vydala tvojou cestou.

Je včasné novembrové ráno roku 1981 a nad vodou leží chladná hmla. Na kuchynskom stole, ktorý si kúpil za päť dolárov v podomovej burze, sa povaľuje kopa pošty. Stôl si sem privliekol pred rokmi na povoze, keď v Bellinghame zrovnali so zemou tvoj činziak, aby tam mohli postaviť nákupné centrum. Obálky s puncom úradnosti – od štátu – ešte vždy ťa chce nájsť veteránska správa a ľudia zo sociálneho. Nevedia si predstaviť, že sú ti ľahostajní, že nechceš, čo ti ponúkajú. Obálky označené slovami: Vrátiť odosielateľovi.

No tak či onak, je to predsa len akási pošta, lebo okrem nej sú v schránke len ponuky a katalógy od ľudí, ktorí chcú, aby si si kúpil veci ako domáce kino a podobne. Veci, ktoré nechceš. Hm, čo to vlastne je, to domáce kino? Aj keby si mal naň peniaze, čo nemáš, čo by si si s ním počal?

Šesťdesiatosemročný Robert Kincaid sa jednou rukou poťahal za rozstrapkané oranžové traky a druhou pohladkal po krku zlatého retrievera, ktorý sa volal Cesta. Zapálil si kamelku a pristúpil k obloku. Kdesi z hmly nad seattleským prístavom priletalo nízke chrapľavé húkanie vlečného parníka.

Kincaid otvoril hornú zásuvku štvorposchodovej registračky pri obloku. Na plastových stránkach viseli rady diapozitívov, celý jeho život, vždy päť v rade a dvadsať radov na stránke. Život muža, ktorý strávil svoje roky hľadaním dobrého svetla. Náhodne vybral jednu stránku a priložil ju k prehliadačke. Na prvom diapozitíve bol prístavný robotník v Mombase, vydúvali sa mu svaly a pod pletenou čiapkou mal úsmev ako svet. Bolo to v roku 1954, teda pred dvadsiatimi siedmimi rokmi.

Na druhom diapozitíve mu rovno do objektívu hľadelo tulenie mláďa – 1971 a ľadové polia pri Newfoundland. Potom úžina Malacca a chlapi mieriaci na more v šesťveslovom člne, idú na ryby s návnadami na háčikoch a s malou nádejou, lebo v tých

vodách sa lovilo už dlho a nemilosrdne. Potom letný záber v Baskicku. A chladný jún v Beaufortovom mori, kde sa kedysi plavil Amundsen. A tiger, vychádzajúci z vysokej trávy pri jazere Perijar v južnej Indii. V ďalšej časti volavka, kráčajúca za rána vodou pri Port Townsende. Tento záber v mnohom pripomínal zvuk Výrovho saxofónu v štvrtom takte *Sophisticated Lady*.

Ďalej. Mexické sedliacke dievča, stojace na poli. Díva sa naňho ponad plece, na hlave ovísajúci slamenný klobúk, šaty z vrecoviny a na okraji diapozitívu úhľadným písmom jej meno a miesto: *María de la Luz Santosová, Celaya, Mexiko 1979*. To bola jeho posledná veľká časopisecká zákazka, ale mal nízky rozpočet a aby odovzdal dobrú prácu, musel začrieť aj do vlastných peňazí. Ktovie, čo sa s tou Maríou de la Luz Santosovou stalo? Žije ešte v tej istej dedine a pracuje v lete na poliach? Ďalšie vrecko – pomalý jesenný západ slnka v Severnej Dakote a tvrdá okuliarnatá tvár, hľadiaca z okienka velikánskeho oranžového kombajnu: *Jack Carmine, kombajnista, polia južne od South Forku, 1975*.

Archív s tisíckami fotografií. Robert Kincaid si nechával iba najlepšie a jeho nároky boli mimoriadne vysoké. Vyradené páčil. O každom zábere, ktorý si nechal, si pamätal presný čas, miesto a svetelné podmienky, keď stisol spúšť. Pamätal si dokonca aj